

Vědecká rada MZČR

21. března 2023 od 15.00 hodin MZ/webex

Přítomni na MZ:

ministr zdravotnictví – prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR

prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA

MUDr. Irena Maříková, MBA

doc. MUDr. Svatopluk Býma, CSc.

prof. MUDr. RNDr. Jiří Beneš, CSc.

prof. MUDr. Jan Bartoníček, DrSc.

prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.

prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc.

prof. MUDr. Vojtěch Havlas, Ph.D.

prof. MUDr. Julius Špičák, CSc.

prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc.

prof. PharmDr. Martin Doležal, Ph.D.

prof. MUDr. Karel Šonka, DrSc., FCMA

prof. MUDr. Věra Adámková, CSc.

MUDr. Robert Houba, Ph.D.

doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D.

prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D.

prof. MUDr. Zdeněk Krška, DrSc.

prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.

prof. RNDr. Ondřej Slabý, Ph.D.

MUDr. Vladimír Dvořák, Ph.D.

MUDr. Roman Kraus, MBA

MUDr. Zdeněk Mrozek, Ph.D.

MUDr. Barbora Macková

MUDr. Alena Šebková

Ing. Olga Laaksonen

Mgr. Barbora Poláková

Mgr. Bc. Kateřina Grygarová

Mgr. Petr Davídek

Ing. Helena Rögnerová

Dominika Brožíková

Přítomni webex:

prof. MUDr. Roman Havlík, Ph.D.
prof. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D.
doc. MUDr. Jan Pavlíček, Ph.D.
prof. MUDr. Milan Kolář, Ph.D.
Ing. Milan Blaha, Ph.D.

Omluven:

doc. MUDr. Jana Prausová, PhD., MBA
doc. MUDr. Bohuslav Svoboda
prof. MUDr. Vladimír Beneš, DrSc.
prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.
PhDr. Martina Šochmanová, MBA
doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D.

Program:

- 1. Volba místopředsedy** – prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA
- 2. Žádanky a propouštěcí zprávy** – Ing. Milan Blaha, Ph.D.
- 3. Dotační tituly na rok 2023**- Mgr. Bc. Kateřina Grygarová
- 4. Specializační vzdělávání** – prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc.
- 5. Praktické lékařství pro děti a dorost** – MUDr. Ilona Hülleová, MUDr. Alena Šebková
- 6. Vzdělávací program v oboru IM** – doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC
- 7. Funkčnost tělesa NIZP** – doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC
- 8. Zásobování trhu roztoky pro eliminační metody** - doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC
- 9. Aktuality z Agentury pro zdravotnický výzkum** – prof. RNDr. Ondřej Slabý, Ph.D

1. **Volba místopředsedy** – prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA

Místopředsedou Vědecké rady byl zvolen prof. RNDr. Ondřej Slabý, Ph.D. .

2. **Žádanky a propouštěcí zprávy** – Ing. Milan Blaha, Ph.D.

PM – V rámci elektronizace zdravotnictví je stanovena určitá část peněz, která bude vypsána pro lůžková zdravotnická zařízení. Cílem je posunout elektronizaci zdravotnictví tak, aby bylo možné posílat zdravotnickou dokumentaci. Je nutné, aby to mělo standardizovanou strukturu, bez toho to nemůže fungovat. Standardizace se bude týkat čtyř bodů – popisy RTG vyšetření a zobrazovacích metod, propouštěcích zpráv, patientských souhrnů a laboratorních vyšetření. Standardizace je myšlena především jako sjednocení těchto dokumentů.

Blaha –Nechal rozeslat prezentaci k tomuto bodu všem účastníkům jednání. Potvrdil, že výchozí standardy jsou připraveny.

Grygarová – Výzva bude vypsána v řádu 2 měsíců a čas na přihlášení je 1 rok.

PM – Standardy formátu budou definovány v květnu, do té doby je vše nutné prodiskutovat s firmami. V momentě, až bude mít zpráva standardizovaný formát, tak bude možné nastavit software tak, aby šla přečíst v jakémkoliv zdravotnickém zařízení. Dále k obsahu zpráv, je nutné požádat pana docenta Býmu a SVL ČLS JEP, všeobecné praktické lékaře (VPL) a praktické lékaře pro děti a dorost (PLDD), obecně všechny tyto společnosti, kteří jsou příjemci těchto zpráv, o vyjádření co by v nich mělo být. Bylo by vhodné zapojit i Českou lékařskou komoru.

Špičák – Praxe je taková, že ty zprávy jsou aktuálně nepřehledné a je tedy třeba to opravdu důrazně definovat.

Adámková – Vyjádření souhlasu k standardizovanému obsahu zpráv.

Dvořák – Pokud se zapojí všichni, tak to určitě nebude komplikovaný proces. Hlavní je, aby byla přehledná a neměla příliš velký obsah.

Blaha – Stručně, zatím je to vzor a budeme rádi, pokud se bude dále upřesňovat a doplňovat.

Krška – Vyjádření souhlasu k standardizovanému obsahu zpráv a k zapojení České lékařské komory. V základních bodech by bylo vhodné držet se zpráv evropského standardu.

Pan ministr zadal úkol na pana Ing. Blahu, aby se spojil ohledně tohoto tématu s Českou lékařskou i stomatologickou komorou. Přes pana profesora Svačinu zaslat i všem ČLS JEP výborům.

3. Dotační tituly na rok 2023- Mgr. Bc. Kateřina Grygarová

Podrobnosti viz prezentace.

V současné době se vychází ze strategického rámce Zdraví 2030, přičemž primární zdroje financování jsou Evropské strukturální a investiční fondy, Národní plán obnovy a komunitární program EU4Health a dále EHP fondy a Švýcarský příspěvek II.

Integrovaný regionální operační program 2021-2027 (IROP)

Aktuálně jsou vyhlášeny 2 výzvy. Jedná se o podporu dostupnosti následné péče, která byla vyhlášena v listopadu 2022 a v únoru 2023 byla vyhlášena výzva, která se týkala paliativní péče. V letošním roce ještě bude vyhlášena výzva na podporu akutní a specializované psychiatrické péče (přelom března a dubna 2023) a výzva na podporu základní sítě infekčních klinik. Další výzvy byly posunuty na rok 2024 z důvodu administrativních kapacit.

Národní plán obnovy

Pod MZd spadají 2 komponenty – 6.1 Zvýšení odolnosti systému zdravotní péče a 6.2 Národní plán na posílení onkologické prevence a péče. Ze 6.1 se v letošním roce chystá výzva, která bude otevřená pro zdravotnická zařízení, která bude určena pro oblast rehabilitační péče pro pacienty po kritických stavech. Z komponenty 6.2 se pak na duben letošního roku připravuje výzva určená na hematoonkologickou a onkologickou péči. ČR má získat dodatečné finanční prostředky do Národního plánu obnovy, přičemž prioritou MZd je reforma geriatrické péče.

Operační program zaměstnanost plus 2021-2027

Prioritní oblasti jsou Reforma péče o duševní zdraví, Personální stabilizace a vzdělávání, Zvýšení kvality a dostupnosti péče o zvláště ohrožené pacienty a Prevence a v těchto oblastech jsou pravidelně vyhlášovány systémové výzvy.

Paní ředitelka Grygarová společně s paní ředitelkou Škampovou, MUDr. Šonkou, doc. Býmou, MUDr. Mrozkem a panem ministrem Válkem se společně setkají nad tématem zdrojů financování primární péče.

4. Specializační vzdělávání – prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc.

Šedo – Navrhuje možnost mít v rámci MZd tým, který by se na téma Specializační vzdělávání zaměřoval.

PM – Takovýto tým již existuje, v týmu jsou děkani lékařských fakult, zástupci Specializační oborové rady (SOR) a Koordinační oborové rady (KOR), zaměstnanci MZd a odborné společnosti. Probíhají pravidelné konzultace s panem doktorem Mrozkem jakožto zástupcem ČLK. To vše řídí paní ředitelka Maříková. Za MZd Ing. Laaksonen dostala za úkol maximálně zjednodušit administrativu v rámci akreditací, reakreditací a žádostí o akreditace. Aktuálně se řeší možnost elektronického podávání (pracovní název: Administrátor).

Maříková – Vše je aktuálně v přípravné fázi i Administrátor je zatím ve fázi podávání kompletní projektové žádosti. Pokud by samozřejmě kdokoliv potřeboval s čímkoliv pomoci, může se na nás obrátit.

Mrozek – Pomíjí se kontrola, jsem maximálně pro snížení administrativy, ale je třeba posílit kontrola.

PM – Absolutní souhlas, je třeba výrazně snížit administrativu a vše maximálně elektronizovat. Ideálně aby to bylo do konce roku vyřešené.

Maříková – Pro info: Vzdělávání na MZd má dvě oddělení, první je oddělení vědy, výzkumu a dotací na vzdělávání a vede ho paní Ing. Laaksonen, druhé je oddělení lékařských povolání a vede ho paní Mgr. Poláková. IPVZ je aktuálně pověřeno podporou akreditačních komisí, jsme připraveni zprocesovat jakékoliv žádosti týkající se vzdělávání.

Widimský: Asociace děkanů lékařských fakult se tomuto tématu naplno věnuje a oceňuje spolupráci s ředitelkou IPVZ dr. Maříkovou a podporu pana ministra. Významnou roli hraje Koordinační rada (KOR) a Specializační oborové rady (SOR).

5. Praktické lékařství pro děti a dorost – MUDr. Ilona Hülleová, MUDr. Alena Šebková

Podrobnosti viz prezentace.

Paní doktorka Hülleová upozornila vědeckou radu, že současný stav praktických lékařů pro děti a dorost je kritický. Jejich počet klesá dlouhodobě minimálně od roku 2015. V posledních 5 letech v celkové bilanci každoročně zanikne 50–90 praxí. V současné chvíli (2022) 49 % PLDD jsou starší 60 let, přičemž 32 % PLDD je starších 65 let. Lékaři do 39 let pak tvoří jen 13,2 % všech PLDD. Z těchto dat vyplývá, že lze očekávat odchod značné části PLDD z lékařské praxe a v současné chvíli je nemá kdo nahradit.

Ačkoliv průměrná obloženost pediatrických oddělení nepřesahuje 50 %, ambulantní/kliničtí lékaři nejsou schopni svými počty nahradit úbytek praxí PLDD.

Paní doktorka prezentovala 3 možná řešení, první dvě již byly zamítnuty v minulém roce: buďto snížení věkové hranice tak, aby se o děti od 10 let starali již všeobecní praktičtí lékaři, což bylo ze strany odborných společností SPLDD ČR, SPL ČR, OSPDL ČLS JEP a ČPS ČLS JEP zamítnuto. Dalším možným řešením bylo výrazné navýšení praxe po kmenech u PLDD, což mělo vést k posílení kapacit PLDD, ale výsledek jednání vedl k volitelnému navýšení praxe u akreditovaného PLDD na 12 měsíců, což nevedlo ke kýženému efektu. Nyní přichází se vznikem

nového 3letého oboru PLDD, který vychází z programu pro VPL a je dostupný se současným oborem Pediatrie.

Paní doktorka Šebková představila Vědecké radě koncept nového oboru PLDD. Nově by koncepce vzdělávání PLDD byla podobná jako u VPL. Kmen v rozsahu 30 měsíců by se skládal z oborů ARO, Chirurgie a Pediatrie, každý v délce 2 měsíců, z PLDD v rozsahu 14 měsíců, Pediatrie v délce 8 měsíců a neonatologie v délce 2 měsíců, tedy celkem 30 měsíců a následně specializace v PLDD v délce 6 měsíců.

Ministr Válek vyzval vědeckou radu, ať přemýšlí nad tím, jaká další řešení by tato situace mohla mít. Zároveň avizoval, že probíhá další analýza dat vzdělávání pediatriů a PLDD.

6. Vzdělávací program v oboru IM – doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC

Balík - V roce 2019 jsme chtěli modernizovat program v oboru IM. Trvalo to do podzimu 2021, kdy byl vzdělávací program odhlasován. Následně byl ale vytištěn v nevhodném formátu. Požádali jsme tedy o změnu finálního tisku, akreditační komise pro IM byla svolána v červnu 2022, schválená úprava zveřejněna až v listopadu 2022, v prosinci otevřeno překvapivě opět připomínkování, které v březnu 2023 uzavřeno. VP stále není 4 roky od zahájení úprav vytištěn a uznán. Byl bych tedy velice rád, kdyby paní Ing. Maříková a Ing. Poláková program pustily do tisku a vyšel ve věstníku MZd.

Poláková – Program je aktuálně ve schvalování akreditační komise. Jedná se o úpravu vzdělávacího programu. Jakmile bude schválen, vyvěsíme jej ve věstníku.

7. Funkčnost tělesa NIZP – doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC

Balík – V rámci Národního institutu pro zvládnutí pandemie se vygeneroval mj. i doporučený postup ze dne 12. října 2022 pro podání monoklonálních protilátek proti určitým variantám Covid-19. My jsme podali tento preparát v rámci léčby Covid-19 v říjnu a listopadu 2022, ale nebylo nám to doposud proplaceno. Můj dotaz tedy zní: Pokud se předsedové odborných společností shodnou a vyprodukují určitý postup v rámci NIZP, jak je to poté ventilováno pojišťovně? Nám totiž stále nebylo a dle pojišťovny nebude proplaceno podání preparátu, a to bez ohledu na konsenzuální mezioborový postup schválený NIZP.

PM – Co je a není hrazeno vždy diskutuje odborná společnost, která je nositelem určitého výkonu. Tudíž i toto je bezesporu diskutováno a ventilováno pojišťovně. Pokud to není dotaženo do konce, je možné se obrátit na MZd a požádat o veřejný zápis. Nicméně, co se týče monoklonálních protilátek, je irelevantní, že to nebylo proplaceno pojišťovnou, protože všechny monoklonální protilátky distribuované do nemocnic, byly hrazeny dotačním titulem z MZd.

8. Zásobování trhu roztoky pro eliminační metody - doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC

Balík – Je zde problém, že aktivní farmaceutické ingredience (API) jsou z velké většiny vyráběny v Číně a jsme tedy závislí na dovozu. Aktuálně hrozí nedostatek náhradních infuzních roztoků pro dialýzu. SÚKL se obrátil na národního výrobce GML, zda dokáže pokrýt potřeby ČR, ten se vyjádřil, že v tuto chvíli nedokáže. Otázka tedy zní, zda by některý z dotačních titulů na rok 2023 nebo 2024 neměl být směřován i do určité národní soběstačnosti ve výrobě aktivních farmaceutických ingrediencí. Mohu předat kontakty na zástupce GML.

PM – Tato agenda primárně spadá do působnosti MPO, se kterými jsme na toto téma již jednali. Bylo požádáno o zpracování analýzy. Bez MPO toto MZd nemůže řešit, doporučuji zařadit na další jednání VR. Zároveň prosím zařadit na další jednání VR bod – Co je to API.

9. Aktuality z Agentury pro zdravotnický výzkum – prof. RNDr. Ondřej Slabý, Ph.D.

Předseda AZV prof. Slabý seznámil členy VR s **výsledky soutěže VES2023**, ve které bylo podáno celkem 389 standardních a 51 juniorských projektů. Podpořeno bude 79 standardních a 12 juniorských projektů a celková alokace tak činí 20,68 %.

V rámci hodnocení **podprogramu zaměřeného na výzkum onemocnění Covid-19** proběhlo hodnocení průběžných zpráv a pouze u 3 z 25 projektů dojde k jejich předčasnému ukončení z objektivních příčin (výzkum již nepoužívané protilátky Regeneron, výzkum u pacientů na plicních ventilátorech se závažným průběhem onemocnění, apod.).

Dále prof. Slabý připomněl, že nová Koncepce zdravotnického výzkumu do roku 2030 byla schválena vládou v prosinci minulého roku. Z ní vycházející **Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2024 – 2030** úspěšně prošel mezirezortním připomínkovým řízením a měl by být schválen vládou na zasedání 22.3.

Předseda AZV informoval, že posledního zasedání předsednictva a VR AZV se účastnili **zástupci Kontrolní rady AZV**, její předseda prof. František Vácha (děkan Přírodovědecké fakulty JU), a prof. Bohuslav Gaš (bývalý místopředseda GAČR). Kontrolní rada velice pozitivně hodnotila průběh jednání a kvalitu diskuze na řešenými tématy. Předseda Kontrolní rady bude do budoucna zapojen do řešení všech případných stížností na proces hodnocený od neúspěšných navrhovatelů.

Na AZV došlo k významné změně **hodnotícího procesu projektových návrhů**. Nově bude hodnoceny pouze dva aspekty návrhů: kvalita projektu (celkem ve 12 kategoriích) a kvalita navrhovatele/týmu (celkem v šesti kategoriích). V hodnoticích formulářích bude minimální počet slov a ke všem kategoriím bude povinné se vyjádřit. Bude navýšena odměna za posudek pro členy hodnoticích panelů z 1500,- na 2500,-. V rámci snahy o snižování administrativní zátěže bude vypuštěno několik částí projektového návrhu, které jsou v daném čase mandatorní. Bude zrušena povinnost power analýzy jako samostatná položka formuláře, bude zrušen formulář s harmonogramem, který je součástí vlastního projektového návrhu, dále budou zrušeny některé přílohy např. čestné prohlášení uchazeče, že se nejedná o klinické

hodnocení apod. V první roce řešení projektu nebo nutné v průběžné zprávě uvádět věcné plnění projektu.

V rámci snahy o **zvýšení transparentnosti hodnotícího procesu**, budou zveřejňovány i zásahy hodnotícího panelu do procesu hodnocení: bodové ohodnocení panelem po prvním kole a případné korekce po druhém kole, včetně věcného zdůvodnění.

Předsednictvo i VR projednávala problematiku tzv. **predátorských časopisů** (nikoliv nakladatelství). V nové zadávací dokumentaci VES2024 bude doporučení, aby řešitelé nepublikovali v časopisech vykazujících rysy špatné publikační praxe, které nedodržují publikační standardy a etiku (indikativní znaky těchto časopisů budou uvedeny, např. vysoký počet autocitací, nekvalitní nebo fiktivní recenzní řízení, smyšlená jména členů redakční rady, smyšlené indikátory kvality, apod. viz <https://openscience.cuni.cz/OSCI-37.html>), dále se AZV bude snažit formálně uzavřít spolupráci s odborným garantem v této oblasti (např. **Centrum pro podporu open science UK, knihovna MU...**), která by mohla poskytnout konzultační servis ohledně pochybných časopisů pro panelisty (podklad pro neuznání výsledku).

AZV uzavřela smlouvu o spolupráci s **INFRASTRUKTUROU CZECRIN**, která zajišťuje pro ČR podporu v oblasti nekomerčních klinických hodnocení (administrativní, regulační, legislativní, spolupráce se SÚKL, apod.). CZECRIN bude poskytovat AZV konzultační servis v oblasti regulačních a legislativních aspektů podpory nekomerčních klinických hodnocení a klinických zkoušek zdravotnických prostředků. AZV má ambici podporovat nekomerční klinická hodnocení ve větším rozsahu, než tomu bylo doposud, a chce v této věci vycházet navrhovatelům vstříc. CZECRIN poskytuje bezplatnou podporu v oblasti regulačních aspektů nekomerčních klinických studií i případným navrhovatelům projektů.

Zpracovala: Dominika Brožíková